

Jälkihuoltoneuvola

Ratkaisujen äärellä – lastensuojelun
innovaatiofoorumi
11.3.2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Hankkeen tausta

Havainnot jälkihuollon nuorten huonovointisuudesta

- Arkea haittaavat psyykkiset ongelmat, >1/3 osalla psyykkisiä ongelmia, jotka vaikeuttavat arkea, myös muita terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä
- Arjen toimintakyvyn haasteet, mm. tuetun asumisen kasvu, tarve monialaisille palveluille
- Nuorten kuolemat
- Jälkihuollon tiimit tunnistaneet jo pitkään tarpeen monialaisuudelle, erityisesti mtp-osaaminen
- Eettinen vastuu – sijoituksen tulee kantaa

Tutkimustieto jälkihuoltonuorten erityisen tuen tarpeista

- Fyysinen ja psyykkinen terveys ikätasoa heikompaa (esim. Ikonen, Hietämäki, Laakso, Heino, Seppänen & Halme 2017)
- Yli puolet jälkihuollon nuorista tarvitsee vähintään vahvaa, 1/3 monialaista ja intensiivistä tukea (Hirsovits-Gerz & Weckroth 2024) - paljon palveluita käyttäviä
- Huumeisiin kuolleet nuoret usein asiakkaana monissa palveluissa, mutta kokonaiskuvan hallinta, palveluiden koordinointi ja tiedonkulku heikkoja (OTKES 2024)
- Jälkihuoltonuorilla korostuvat syrjäytymisen riskitekijät, kuten koulupudokkuus (esim. Kääriälä yms. 2018)

Yhteiskehittäminen, kokemustoimijuus

- Yhteiskehittäminen kokemustoimijoiden ja ammattilaisten kanssa kaikissa toimenpiteissä, kaikki toimenpiteet tukevat toisiaan
- Mukana kehittämisessä ollut 20 kokemustoimijaa, 18 – 27 –vuotiaita
- Kokemustoimijat osallistuneet mm.
 - Erilaisiin yhteiskehittämistyöpajoihin, joissa mukana myös ammattilaisia
 - Vertaisohjaajana hankkeen kokeilujen toteuttamiseen (esim. hyvinvointivalmennus, avoimet ryhmät, Yhdessä Aikuisuuteen-yhteiskehittämisfoorumi)
 - Ammattilaisten koulutusten ja koulutusmateriaalien (mm. podcast) tuottamiseen
 - Sijais- ja jälkihuollon asiakasraadin suunnitteluun ja raatiin

Jatkos – Kolme kärkeä

Jälkihuoltoneuvola

Yhdessä
aikuisuuteen

Puhutaan
päihteistä

Jälkihuoltoneuvolan ydinelementit

- Terveydenhuollon osaaminen osana tiimiä
- Työparityö ja konsultaatiot
- Koordinointi/ tiedonkulku – laaja näkyvyys terveydenhuollon tietoihin
- Hyvinvointitsekkaukset nivelvaiheessa, monialainen palvelutarpeen arviointi
- Sosiaalisen kuntoutumisen näkökulma: hyvinvointivalmennukset (ryhmä ja yksilö – toimintakyvyn lisääminen)
- Kiinnipitävyys, motivointi, kannattelu, jalkautuva työ, hoidontarpeen arviointi
- Hyvinvointivalmennuksellinen työote: kyse ei ole vain yhdestä työntekijästä, vaan koko työyhteisön mahdollisuudesta tukea nuorta kokonaisvaltaisesti
- Ryhmätoiminta

Jälkihuoltoneuvola – nostoja tilastoista

- Jälkihuollossa n. 600 nuorta, 24 työntekijää
- Neuvola aloittanut 1.10.2024; tavattu 75 eri nuorta (ei sis. avoimia ryhmiä)
- Käyntisyys v. 2025:
 - n. 57 % asioinneista mielenterveys- ja päihdesyistä
 - n. 28 % terveyden ylläpito/sairauden ennaltaehkäisy
- Konsultaatioiden osuus n. 30-50 %
 - tarve moniammatilliselle osaamiselle
 - työyhteisön hyvinvointivalmennuksellinen työote vahvistuu

Työn sisällöt:

- Monialainen yhteisvastaanotto
- Hyvinvointitarkastus
- Hyvinvointivalmennus ryhmä
- Hyvinvointivalmennus yksilö
- Ajanvaraukseton yhteiskäynti ("piipahdus")
- Nopea ajanvaraus
- Tukikäynti lakisääteistä hoitoa jonottaessa
- Hyvinvointityövälineet ohjaukseen
- Motivointi hoidon ja palveluiden piiriin
- Hyvinvointiteknologia työn tukena
- Jälkihuoltoneuvolan avoin ryhmätoiminta

Jälkihuollon työntekijöiden kokemuksia yhteistyöstä

”Merkittävää on ollut että terveydenhoitajan työroolissa on ollut pääsy sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmiin. Olennainen tekijä asioita selvittäessä.”

”Uutta näkökulmaa asiakkaan tilanteeseen, minkä kanssa itse on sosiaalityöntekijänä ollut jumissa/paikallaan. Terveydenhoitajan näkökulma on tuonut itselle selkeyttä roolitukseen ja myös varmistusta eri rajapinnoista ja miten on järkevä rakentaa yhdessä toimiva kokonaisuus asiakkaalle.”

”Moniammatillisuus vaatii onnistuakseen yhteisen tahtotilan ja riittävät resurssit. Hanke on mahdollistanut vaivattoman ja luotettavan yhteistyön terveydenhuollon ja sosiaaliohjauksen välillä. Terveydenhoitaja on toiminut siltana sosiaalipalveluiden ja terveydenhuollon välillä, ja tuonut valtavasti tietoa, varmuutta ja luottamusta asiakkaan hoito- ja palveluprosessin palvelupolulle.”

Miten ratkaisua voi ottaa käyttöön muualla / skaalaus

Terveysthuollon asiantuntijuus	Palvelutarpeen arviointi	Hyvinvointivalmennuksellinen työote	Koko työyhteisöön vaikuttava
Motivoiva ja kiinnipitävä työote Työparityö ja konsultaatiot Tiedonkulku / dokumentointi (sote-yhteinen työ?) Koordinaatio	Hyvinvointitsekkaukset sijaishuoltoon siirtyville Hoidontarpeen arviointi, laajat näkyvyydet	Hyvinvointivalmennusryhmät Yksilövalmennukset Hyvinvointitekniologia	Hyvinvointivalmennuksellinen työote Työvälineet / interventiot – kokonaisvaltainen hyvinvointi

+ Mitä muuta hankeajan jälkeen, esim. mtp-arviot, adhd-tutkimukset?

Esimerkkikustannuksia:

- Terveysthuoltajan palkkakustannukset n. 55 000/vuosi
- Hyvinvointivalmennusryhmä (1-2 ryhmää /vuosi)
 - Vertaisohjaajan kulut n. 500 e/ryhmä
 - Toiminnan kulut n. 600 e/ryhmä
 - Terveysthuoltajan lisäksi sosiaaliohjaajan työpanosta n. 35h/ryhmä
- Neurosonic-patja n. 3000e, älykellot 100-200 e/kpl

Ollaan yhteydessä

Keski-Suomen hyvinvointialue:

- Laura Santala, sosiaalityöntekijä p. 040 563 6630
- Heli Dahlblom, terveydenhoitaja p. 040 350 1717
- etunimi.sukunimi@hyvaks.fi

Jamk

- Eriikka Levälahti, projektipäällikkö p. 050 413 9266
- Tiia Luotojoki, projektiasiantuntija p. 040 573 9327
- etunimi.sukunimi@jamk.fi

Kiitos

www.hyvaks.fi
#hyvaks #hyväarkikaikille

jamk | Jyväskylän
ammattikorkeakoulu

Euroopan unionin
osarahoittama

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE